Начално училище „Захари Стоянов" гр. Любимец, обл. Хасково
ул."Църковна"№15 тел.: 0887 898 109 e-mail: info-2606001@edu.mon.bg

Утвърдил:

Директор:

П Р О Г Р А М А

ЗА
ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

НУ „ЗАХАРИ СТОЯНОВ”

Гр.Любимец

учебната 2025-2026 г.

Приета на Педагогически съвет с Протокол **№ 1 от 16.09.2025 г.**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане на образователната система на НУ"Захари Стоянов"- гр.Любимец е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на средното образование. Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище. С дейностите си програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на стратегическата цел за по-добро образование и грижи в периода на ранното детство, насочени към осигуряване на всички деца реални възможности за най-добър старт в живота.

Програмата представя:

- SWOT анализ - определяне на рисковите групи ученици, застрашени от отпадане в НУ"Захари Стоянов"- гр.Любимец и прилагане на мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище;
- дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование - използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия - подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на училището, ГКП и Плана за квалификация на педагогическите кадри.
- обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на децата и учениците.

II.АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

НУ"Захари Стоянов"- гр.Любимец е най-старото училище на територията на община Любимец. В него се обучават около 170 ученици от гр.Любимец. Етническият състав е разнороден. Учат се ученици от български произход, но голям процент е на децата от ромски произход.

В училището се разработва настоящата Програма от превантивни мерки за преодоляване отпадането на учениците от училище и риск - регистър към нея. За ефективното прилагане на програмата е необходимо първо да се определят рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане, както и да се предложат превантивни мерки, насочени към тези групи.

Няколко са причините, водещи до отпадането на ученици от училище. Тези причини обуславят и рисковите групи от ученици, застрашени от отпадане. Най-често срещани причини са:

- социално – битови проблеми на ромите – бедност, безработица, лоши хигиенно-битови условия;
- икономически - затруднен достъп до образование, поради ниски социални доходи, водещи до заминаване на семействата в чужбина;
- семейни; неграмотност на родителите;
- здравословни; ранна бременност и брак при ромите;
- поради нежелание за учене- - ниска мотивация, слаб успех, голям брой извинени и неизвинени отсъствия, лоша дисциплина.

Наблюдава се тенденция в последните години на напускане училище поради заминаване в чужбина или преместване на група ученици от нашето училище към други райони в страната, породено от сезонния характер на работа на техните родители, където не посещават учебно заведение и спират образователния процес.

Поради ниски доходи и безработица цялото семейство заминават, без да уведомяват училищното ръководство. Най-голяма е групата на учениците, прекъснали обучението си поради семейни причини. Те обхващат широк кръг от проблеми, свързани с родителска незаинтересованост, противоречия и конфликти в семейството, отрицателно взаимодействие на домашната среда, ниско образование на родителите, бедност, етнокултурни традиции, ранно забременяване и брак. Най-рискови са ромските ученици в периода VII клас.

Мерките, които училищното ръководство взема за намаляване на отсъствията са:

- периодично информиране на Дирекция "Социално подпомагане" за ученици, допуснали над 5 неизвинени отсъствия за един месец;
- периодични доклади до кмета на общината и МКБППМН и образуване на възпитателни дела за ученици с противообществени прояви.

Като най-чести причини за допускане на неизвинените отсъствия класните ръководители посочват закъсненията..

Училището работи целенасочено за преодоляване на основните фактори застрашаващи успешната интеграция:

- Социално – битови проблеми на ромите – бедност, безработица, лоши хигиенно-битови условия – за преодоляването на този проблем са предприети следните дейности: осигуряване на дрехи и обувки на учениците, чрез спонсорство; осигуряване на учебни помагала на социално слабите ученици; осигуряване на храна на учениците-столово хранене; осигурен достъп до интернет в компютърната залана училището; осигурени условия за занимания по интереси и спорт в училище- чрез извънкласни дейности, занимания в полуинтернатните групи.
- При всеки подаден сигнал за риск от отпадане на ученици към съответните служби със съвместни усилия и ефективни действия, децата се реинтегрират в училище. Създадени са добри практики и механизми за действие.

- Неграмотност на родителите- родителски срещи, консултациии и беседи по наболели социални въпроси и такива засягащи развитието на децата им, участие в масови спортни мероприятия и празници, участие в тържества и инициативи.
- Миграция в страната и чужбина – този проблем е най-труден за преодоляване. В търсене на по-добри условия за препитание, голяма част от родителите мигрират. Част от децата мигрират с тях и прекъсват образованието си, връщайки се след месеци и години, продължават обучението си или отпадат. По-голяма част от децата остават под грижите на много възрастни хора или без никакви грижи, което крие големи рискове от отпадане или за качеството им на обучение, поради чести отсъствия от училище и липса на контрол.

Училището прилага и други мерки за превенция на ранното напускане на системата, като сред тях са:

- Извънкласни дейности, свързани с подготовка и участие в различни тържества- празници и традиции, спортни състезания и различни конкурси.
- Организация на обучението в ЦДО -7 групи. Създаване на занимателни дейности по интереси.
- Осигуряване на безплатна закуска за учениците в I-IV клас и безплатно обедно хранене за учениците от ПИГ.
- Провеждане на ефективни консултации по учебните предмети.
- Системни разговори с родители и ученици
- Провеждане на училищни тържества и приобщаване на учениците към училищната общност
- Отбелязване на различни празници.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на риска от преждевременно напускане на деца и ученици от идентифицираните рискови групи в училище.
2. Подобрени резултати от обучението, измерими от НВО IV и VII клас и осигурена подходяща образователна подкрепа за развитие на всяко дете и ученик.

IV.ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Мерки за реализиране на политиката	*Отговорник*	*Срок за изпълнение*	*Индикатори*
I. МЕРКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ ЗА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
1.Осигуряване на позитивна образователна среда, училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление.			

1.1.Разработване и реализиране на мерки за проследяване на преместването и отсъствията на учениците/ежемесечни справки, писма/	Директор, Гл. Учител ЗДУД	2025-2026	Брой отсъствия Брой преместени ученици
1.2.Иницииране на информационна кампания за намаляване на риска от преждевременно напускане на училище чрез изработване на табла, брошури.	Класните р-ли	2025-2026	Брой табла Брой брошури
1.3.Повишаване интереса на учениците към работа в екип чрез участие в училищни кампании.Отбелязване на Световния ден на водата, Деня на Земята, състезания, ХИВ кампания	Учителите	2025-2026	Брой мероприятия
1.4.Планиране и осъществяване контрол на за редовно вписване на отсъствията на учениците в дневниците и подаване на данните в Регистъра за движение на учениците	Директор	2025-2026	Брой извършени проверки
1.5.Планиране и осъществяване контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители. Анализ и оценяване на рисковите фактори за отпадане на ученици- ученици със слаб успех, лоша дисциплина, отсъствия, набелязани мерки от кл. р-ли	Директор, класните р-ли	2025-2025	Брой извършени проверки
1.6.Изготвяне на регистър на ученици застрашени от отпадане и мерки за работа с тях: -изготвяне на списък; -изготвяне на карта на всеки ученик.	класните р-ли	до 30.11.2025	1 брой списък за всеки клас Брой карти
1.7.Работа по Национални програми и проекти като мярка за осигуряване на качествено образование и превенция на отпадащите ученици	Директор, гл. учител	2025-2026	Брой НП Брой проекти
1.8. Организиране на извънкласни	Класни р-	2025-2026	Брой

и извънучилищни дейности	ли, възпитатели		обхванати ученици
2.Повишаване качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик за предотвратяване на преждевременното напускане на училище			
2.1.Квалификация на педагогическите специалисти, насочени към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно на училище, „Развитие на толерантността	Директор, гл. учител	2025-2026	Брой обучени учители
2.2.По-голяма атрактивност на преподавания материал-електронни уроци, интерактивни методи, онагледяване, практическа насоченост	Учителите	2025-2026	Брой извършени проверки, брой открити уроци
2.3.Планиране и реализиране на обучението, ориентирано към потребностите на всеки ученик-личностно ориентиран подход	Учителите	2025-2026	Брой проверки
2.4.Анализиране резултатите от обучението по отделни учебни предмети спрямо очакваните резултати	Учителите	2025-2026	Резултати от обучението
II. ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ			
1.Повишаване на участието и ангажираността на родителите и обществеността.			
1.1.Включване на родителската общност за повишаване на активността й и сътрудничество с училищното ръководство: -създаване на екипи от учители и родители за организиране на дейности за осмисляне свободното време на учениците, чрез изява в предпочитана дейност; -отбелязване на традиционни празници , обичаи, обреди; -активно включване на родители в подготовката за провеждане на училищни мероприятия; изработване на сурвакници,	Директор Класните р-ли	2025-2026	Брой инициативи Брой включени родители

мартеници, изделия за търгове с благотворителна цел; -провеждане на Ден на отворените врати.			
1.2.Разчупване стереотипа на провеждане на родителски срещи	Директор Класните р-ли	2025-2026	Брой срещи
1.3.Сътрудничество с различни организации- МКБППМН, Дирекция”Социално подпомагане”, отдел „Закрила на детето”	Директор Класните р-ли	2025-2026	Брой срещи
2. Утвърждаване на индивидуално и групово наставничество			
2.1.Планиране на дейности в плана на класния ръководител, насочени към идентифициране на ученици в риск и индивидуалното им консултиране.	Класните р-ли	2025-2026	Брой планирани дейности
2.2.Инициативи за подпомагане на ученици в риск от техни съученици	Класните р-ли	2025-2026	Брой инициативи
2.3.Участие и ангажираност на ученици в риск в живота на класа на училището- включване в ученическия съвет, участия в извънкласни и извънучилищни дейности	Класните р-ли	2025-2026	Брой инициативи
III. ОТЧЕТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И МЕРКИТЕ ПО ПРОГРАМАТА ЗА НАМАЛЯВАНЕ БРОЯ НА БЕЗПРИЧИННИТЕ ОТСЪСТВИЯ, ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ И ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ			
3.1.Отчет на дейностите и мерките по програмата	Директор	Февруари 2026; Юни 2026	Брой отчети